

Brädor och bakar

Beräknad tidsåtgång: 2 timmar

Material: En bit av en trädstam, våg, sågar av olika slag, miniräknare, gärna förstoringsglas eller luppar.

Genomförande

Uppgiften kan med fördel kopplas både till matematik- och slöjdlektionen. Det går att själv räkna ut hur stor del av en stock som blir till plank och brädor. Du behöver en cirka 30 cm lång bit av en trädstam. Det är lämpligt att stammens diameter är cirka 10 cm. Be slöjdläraren eller vaktmästaren att hjälpa till med sågningen.

1. Väg stammen och skriv upp vikten
2. Såga stambiten enligt bilden, sågskår = rött för att kapa bort bakarna, blått för att kapa brädorna
3. Väg bakarna och brädorna var för sig
4. Hur stor andel i procent av stambiten blev till brädor?
Brädornas vikt $\times 100$ / stockens vikt
5. Hur stor andel i procent av stambiten blev bakar? Vikten av bakarna $\times 100$ / stambitens vikt
6. Hur stor andel, i procent "försvann" och blev framför allt sågspån? Stambitens vikt – summan av bräder och bakar $\times 100$ / hela stambitens vikt

Variation

För de yngre eleverna, även de äldre, kan det vara roligt att räkna ut hur gammalt ett träd är. Spänn fast en stock på bockar och såga ett antal trissor till eleverna. Bara det en ny erfarenhet för många elever. Nu kan eleverna räkna årsringarna i trissan. Finns det förstoringsglas eller luppar är de användbara, speciellt om det är tätt mellan årsringarna. Hur gammalt är trädet?

På sågverket eller i snickerifabriken finns det många olika typer av sågar. Det gör det även i slöjden. Prova att kapa en bräda med olika typer av sågar som; fogsvans, bågsåg, lövsåg m.fl.

Du kan också testa att såga med en riktigt slö såg och en riktigt vass såg. Vilken skillnad upplever man?

Av detta kan eleverna lära sig hur viktigt det är att sköta sina verktyg.